

Wielernest Deurne

In de eerste aflevering van een historische serie over de wielerdorpen uit de regio Peelland besteden we dit keer aandacht aan Deurne.

Deurne is een gemeente die ruim 32000 inwoners telt. Dat er ook een aantal zijn die een wielericentie bezitten zal ook geen verbazing wekken. Wel het aantal dat de laatste jaren flink gereduceerd is. In “Wielerdorp Deurne” kijken we terug op de wielerschiede van dit flink uit de kluiten gewassen dorp. Een dorp dat in het verleden ook landelijke aandacht kreeg door schrijvers als Toon Kortooms en Antoon Coolen, tekstdichters als Jules de Corte en Friso Wiegersma, een topindustrialist als Huub van Doorne en volksfiguren als Gard Sientje en dokter Hendrik Wiegersma. Deurne dat hierdoor ook gekoppeld wordt aan het harde labeurwerk in de Peel. Turfstekers verdienden hier hun schamele kostje en hadden het ook niet breed. Het harde labeur gaf hen weinig tijd en mogelijkheden voor sportieve verpozing. Of toch?

In de bocht op de zandbaan

Deurne kent een rijke wielerschiede dat haar oorsprong al ver voor de oorlogsjaren vindt. Het zandbaantje aan de Zeilbergesstraat trok veel toeschouwers. Oudere Deurnese wielerschiedeliefhebbers kunnen nog enthousiast vertellen over dit zandbaantje. Grote plaatselijke namen als Driekske Althuijzen, Lou van Dijk, Doris Evers, Lambert van Deurzen en Harrie van Goch reden zich hier op hun klassieke fietsen in het zweet. De zandbaanperiode was aangebroken. De populariteit van de houten banen moest nog komen. De topper op de zandbanen Driekske Althuijzen heeft met Piet van de Kimmenade en de Lange Bakker (Leo van der Linden) op de zandbanen van Venray, Wanssum en Meijel vele wedstrijden gewonnen. Tussen de Eerste en de Tweede Wereldoorlog lag de bloeiperiode van de Nederlandse baansport. De meeste zandhazen konden het verschil tussen de zandpiste en de houten baan niet overbruggen. Er was meer snelheid, meer souplesse voor nodig. Sommige baanrenners zijn verder de professionele weg op getrokken dan Driekske Althuijzen die een pure amateur bleef.

De Tweede Wereldoorlog zette een domper op de actieve beoefening van de wedstrijds-

port. Na de oorlog ontstonden in Limburg de zogenaamde “mijnwerkersronden”. Die resulteerden in de oprichting van de Roomsche Katholieke Nederlandse Wielren Bond. In de volksmond zou deze bond ook wel de Limburgse bond genoemd worden. Minder liefkozend de ‘wilde’ bond. In Deurne werd wielervereniging DTS (Door Training Sterk) opgericht. Zij sloten zich ook bij deze bond aan. Een belangrijke rol werd daarbij gespeeld door de wielerschiedeliefhebbers van der Heijden en Leijsten. In de vijftiger en zestiger jaren waren op de Markt renners als Frans van der Heijden, Broer Evers, Jan van Bakel, Jan Reijnders en Toon van Goch actief. Er werden wedstrijden georganiseerd in het centrum waar de echte kasseien een zware rol speelden. Duizenden inwoners van het Peeldorp Deurne moedigden hun lokale favorieten aan.

Met de verminderde aandacht voor de NWB kwam er jaren geleden een voortijdig einde aan deze wielerschiedeclub. Latere profs als Peter Winnen, Twan Verstappen en Frank van Bakel startten hun wielerschiedeloopbaan in DTS shirt. De organisatie van een mountainbikewedstrijd in de Walsberg vormde het laatste organisatorische wapenfeit van deze vereniging.

Overwinningen fabrikant

“Hij moet het hebben van de spurt. Als eerste door de laatste bocht komen, keihard aanzetten en een voorsprong van een paar meters nemen en dan in het zadel op een verzet van 53-13 naar de meet.” Zo schreef de regionale pers over Sjaak van Kessel die in de jaren zestig ervoor zorgde dat Deurne regelmatig in de wielerschijnerpers stond. In zijn topjaar 1965 kwam hij 19 keer als winnaar over de meet. Twee jaar later klopte hij in de sprint zijn medevluchtters in de strijd om de Brabantse titel bij de KNWU-amateurs. Een glanzende wielersloopbaan lag voor hem in het verschiet. Hij was echter pas 22 jaar toen hij zijn fiets naar de zolder transporteerde. “Het was net of er een zware last van mij afviel”. Jarenlang liet hij de actieve beoefening van de wedstrijdsport aan anderen over. In 1976 klom hij opnieuw op de racefiets. En ging weer recreatief fietsen. Het ging zo goed dat ze met een man of vier een licentie aanvroegen bij de Limburgse bond. Het tweede gedeelte van zijn carrière boekte hij vooral succes bij de NWB: In 1981 en 1982 wereldkampioen bij de wilde bonden, drie keer NWB kampioen. De meeste jaren in het VI-VO en Supershirt. In het begin van de jaren negentig stapte Sjaak van Kessel (wiens broer Martin redelijk succesvol was als veldrijder) opnieuw over naar de KNWU waar hij in nationale titels grossierde bij de veteranen en masters.

In het begin van de jaren tachtig waren er ook successen voor het broedertrio Ruud, Leo en Bert Pots. Deze laatste bereikte als junior en amateur goede resultaten o.a. tijdens de wereldkampioenschappen bij de studenten. Hij zou zijn maatschappelijke loopbaan laten prevaleren boven de onzekerheid van een bestaan als broodrijder. Bert Pots werd Ingenieur Doctor in de technische wetenschappen. Opmerkelijk was de stelling in zijn proefschrift: “Het aanwenden van een medische indicatie om het gebruik van ongeoorloofde

dopingmiddelen te rechtvaardigen is een drogreden. Het alternatief is het verder afzien van sportieve inspanningen door betrekken.” Nico Martens stond bekend om zijn aanvalsdrijf in de koersen rond de kerk. Hij kwam daardoor regelmatig op het podium. Toen er voor de laatste keer gestreden werd om de Brabantse titel in Vlijmen ontglipte hem de gouden medaille. “Ik wist dat Michel ging winnen. Hij sprint beter dan ik.” Zijn opponent Michel van Dijk heeft na een te korte wielersloopbaan zijn domicilie in Deurne gevonden. Mike Strijbosch leek ook een florissante wielertoekomst tegemoet te zien. “Het is en blijft een hobby” was de kop boven een artikel na zijn zoveelste rentree. Na zijn succesvolle eerste jaar bij de amateurs in 1985 werden de prestaties zienderogen minder. “Ten eerste kwam dat omdat ik ging werken en daarnaast ook nog studeerde. Ten tweede lette het hele peloton op mij. Ik hoefde maar even aan te zetten of er werd gereageerd.” Een contract bij een topploeg bleef ook achterwege: “Ik ben voor de meeste begeleiders te eigenwijs” was zijn simpele uitleg. In de jaren tachtig waren er ook successen weggelegd voor Jo van Lierop, Hans van de Mortel (ook

Wil Brouwers

een topper in regionale atletiekwedstrijden) en Frank van Bakel, neef van de bekende ex-veldrijder en naamgenoot Frank van Bakel.

Veldritnest in het Zandbos

De jaren tachtig was ook de bloeiperiode voor de veldritsport in Deurne. De man die dit allemaal aangewakkerd had was Wil Brouwers, wiens broer Nico ook actief was als wielrenner. Wil werd in 1976 nationaal kampioen bij de amateurs in Cadier en Keer, stond zes keer op het podium tijdens NK's en nam ook deel aan verschillende wereldkampioenschappen. In de periode van 1980 tot 1987 reed hij als beroepsrenner. "Wil Brouwers klasse apart" was de kop boven een wedstrijdverslag waarin zijn goede rijden benadrukt werd.

De broers Hein en Frank van Bakel begonnen ook bij de NWB hun wielloopbaan. Frank zou een schitterende carrière afwerken als veldrijder. Wat hem als amateur wel lukte zag

hij als prof niet gebeuren. In 1984 werd hij in Oss immers amateur-kampioen van Nederland en enkele weken later veroverde hij er bij het WK ook nog een bronzen medaille. Fysiek behoorde Frank van Bakel tot de wereldtop, maar hij kon vaak op belangrijke momenten de druk niet aan: "Vooral als ik favoriet was blokkeerde in vaak door de spanning. Zoals in '85 bij de NK in Gieten. Ik kon dat kampioenschap gewoon niet verliezen, maar ik stond die dag stijf van de zenuwen. De titel ging daardoor aan mijn neus voorbij." Als zijn hoogtepunten geeft hij aan de drie overwinningen die hij behaalde in de Super Prestige wedstrijden. Het parkoers in het Spaanse Zarautz was hem daarbij op het lijf geschreven. De successen van de Deurnese veldrijders brachten ook organisatoren in stelling. De eerste Profcyclocross in Deurne werd in het Zandbos achter het Hippisch Centrum gehouden. De stichting Sportevenementen en Recreatie Deurne en het Zang-

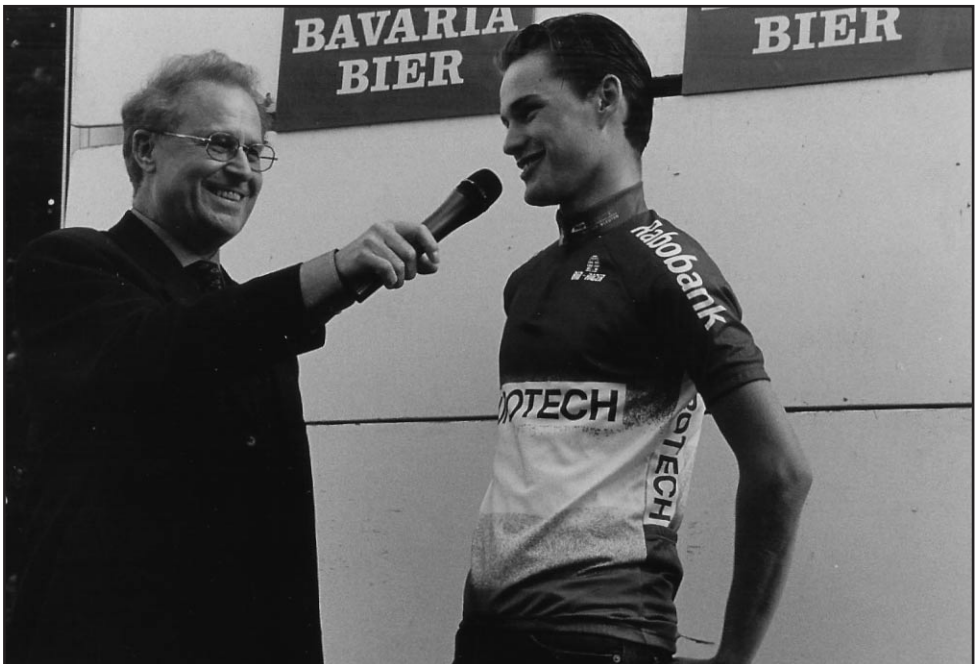

Frank van Bakel

koor van de Walsberg tekenden voor de organisatie. De oorspronkelijk uit Venhorst afkomstige Toon van de Wetering reed als kersvers beroepsrenner hier ook voor eigen publiek. De voorbereidingen waren optimaal "Gori Koenraadt heeft voor ons een goede interval training op schema gezet zodat het niet blijft bij eenzijdig rondjes rijden in het Zandbos." Toon van de Wetering werd vier keer tweede bij de nationale titelstrijd en Brabants Kampioen. Later zou hij de wielersport trouw blijven als mecanicien van de Rabobank, Telekom en de nationale dameselectie tijdens wereldkampioenschappen en de Tour de France. Jo Martens was in de jaren tachtig nog een subtopper in het veldrijden. Tot zijn 23e voetbalde hij, maar veldrijden werd zijn passie. In 1986 volgde zijn verdiende selectie voor het WK in het Belgische Lembeek. Bij de veteranen was hij in 1994 nog Nederlands kampioen. Een half jaar later kreeg hij een hartinfarct, wat pas maanden later onder-

kend werd. "In de tussentijd pakte ik nog drie overwinningen." Als ploegleider van het Pulsar-team kwam hij terecht in de mountainbikewereld. Jarenlang vergezelde hij bondscoach Leo van Zeeland en de nationale mountainbikeselectie naar internationale wedstrijden.

Enkele jaren geleden diende zich een nieuwe ster aan het Deurnese veldritfirmament aan. Jan Verhaegh zou op veertienjarige leeftijd nationaal kampioen veldrijden worden. Een jaar later herhaalde hij dit huzarenstukje voor eigen deur in het Zandbos in Deurne. Als tweedejaarsjunior kende hij pech en was hij niet helemaal tevreden over zijn veldritseizoen. Dat hij crosstalent heeft is onmiskenbaar. Nog piepjong is Robbie van Bakel die bij de jeugd regelmatig wedstrijden wint en ook uit het roemrijke wielergeslacht van Bakel stamt. Kortom, er zit nog steeds muziek in de Deurnese cyclocross wereld.

Stijn Westrik een van de grootste Deurnese talenten.

Nieuwe lichting

In de jaren negentig stond er een nieuwe lichting wegrenners te trappelen van ongeduld om de successen van de Deurnese veldrijders op de weg voort te zetten. Gino Koenraadt, Koen Nooijen, Leon Gijsbers (oud-doelman van Helmond Sport), Ronald van Haandel en Marc van Grinsven fietsten regelmatig in de kopgroep mee voor de overwinning. Marc van Grinsven zou de vaandeldrager van deze lichting worden. Nog steeds slaagt hij erin een goede mix te vinden tussen de koersen rond de kerk en de klassiekers. Hij kan zich als geen ander richten op bepaalde wedstrijden. Een profloopbaan lijkt hij niet meer te ambiëren. Kees Jeurissen debuteerde als 21-jarige als prof wel bij de Batavus-Bankgiroloterijploeg na een late start als wielrenner. Op zijn zestiende woog hij nog 100 kilo. Hij wilde als piloot bij de luchtmacht maar moest

Yorick van Horik

De jongste :Robbie van Bakel

dan wel zijn conditie verbeteren. Een jaar later reed hij als tweedejaars junior in Nueneen zijn eerste koers””Na twee rondjes was ik er al af.” De kapperszoon ontpopte zich tot een begenadigde klimmer. In zijn eerste jaar als beroepsrenner wilde hij vooral leren. ”Ik wil kijken waar ik bij de profs sta. Vooral bergop probeer ik me in de kijker te rijden.” Zijn voornaamste successen waren de zeges in het jongerenklassement van de Sachsen Tour en de ronde van Limburg. Op het einde van 2004 verdween hij geruisloos van het wielertoneel. Als partner van Olympiagangster Anouska van der Zee blijft hij de wielersport van dichtbij volgen.

Een optreden in een TV-jeugdprogramma waarin kinderen een wens konden doen vormde voor Stijn Westrik de start van een veelbelovende wielersportloopbaan. Nadat hij als vijftienjarige met slechts drie maanden wie-

lererervaring een criterium in Erp won hielden scouts van de Rabokeurtroepen hem in de gaten. Eerst kreeg de pupil van Cor Vriens (“mijn tweede vader”) een seizoen lang trainingsadvies. Stijn Westrik ‘Als ik op de fiets stap ben ik de gelukkigste mens van de wereld. Op langere termijn wil ik uitgroeien tot beroepswielrenner.’ Hij werd nationaal kampioen bij de junioren in het Limburgse Vienen. De theoloog in spé vertelde als belofte over zijn zwakke punten: “Ik heb de neiging om me zelf teveel druk op te leggen. Weet je, ik wil altijd winnen,“ Ook voor Stijn Westrik kwam er een vervroegd einde aan zijn wielervedloopbaan. Een overstap naar het mountainbiken bleek ook geen toekomstbeeld. Met de eerder genoemde Robbie van Bakel en Jan

Verhaegh, aangevuld met wegrenner Yorick van Horik (zoon van oud-renner Engelbert van Horik) , heeft Deurne een aantal talentvolle jeugdige renners die de fakkel moeten gaan overnemen.

De Nacht en de Omloop

Duizenden toeschouwers bevolkten in de tachtiger jaren het parkoers van de “Nacht van de Zeilberg”. Toppers als Zoetemelk, Raas, Fignon, Winnen en Duclos-Lasalle kwamen graag aan de start van Brabants gezelligste criterium zoals de wedstrijd op de affiches werd aangekondigd. Wielersupporter pur sang Mientje van Dijk zag niet alleen haar dochter in tijgerprint de winnaars in de eerste editie huldigen maar kon ook veel wie-

Veldrittalent Jan Verhaegh

lervrienden in eigen omgeving ontvangen. Veel wielierliefhebbers bleven tot 1989 getuige van deze legendarische profronde. Maar ook de profronde van Nederland nam Deurne op in haar etappeschema. Ook hier kwam het Deurnese publiek in groten getale op af. Enige jaren was het stil in wielersportminnend Deurne. In september 1995 ging echter de Septemberomloop Groot-Deurne van start. Deurne had weer een wielervedstrijd. De voorzitter van het organiserende comité Matty Jeurissen was blij dat de wielerronde weer op de kalender was teruggekeerd. De laatste jaren werd van de oorspronkelijke datum in september afstand gedaan. “Omdat we in het kader van september Sportmaand op het einde van het wegseizoen steeds minder inschrijvingen kregen en er in Deurne in deze maand volop andere sportieve activitei-

ten plaats vinden, is de keuze van de datum niet moeilijk geweest.” vertelde de voorzitter in de regionale kranten. Op Eerste Pinksterdag zou de wedstrijd verregenen, terwijl ook het aantal inschrijvingen tegenviel. En of dat nog niet alles was kenden ook de plaatselijke renners volop pech. Lichtelijk ontgoocheld moest Kees Jeurissen na twee lekke banden de strijd staken. Mark van Grinsven kwam ten val juist toen een kopgroep zich formeerde. De zevende “Wielerronde van Deurne in de Peel” zou ook de laatste wielerronde in het dorp worden. De organisatie van het NK voor masters en cyclosporatieven blijft een voorlopig hoogtepunt. Een jeugdvelddrit in het Zandbos en de “woensdagavond” wedstrijden van de WVAN moeten jaarlijkse opvolgers worden...

Een van de laatste Omlopen van Groot-Deurne